

Yabancı Ülkelerde Yerbilimleri: Belçika'da Yerbilimleri*

Eğitim

Belçika'da Leuven, Gent, Brüksel, Liege ve Louvain Üniversitelerinde jeoloji bölümleri bulunmaktadır. Üniversite öncesi öğrenimde jeoloji'ye sadece coğrafya dersi kapsamında kısaca değinilmektedir. Dört yıllık üniversite eğitimi tüm enstitülerde içerik ve ağırlık açısından dengelenmiştir. Eğitimin ilk iki yılı adaylık (kandidaat), son iki yılı ise lisans (licentiaat) öğrenimi olarak adlandırılır. Her yıl sonunda yapılan sınavlarda başarı gösteremeyenler geçmiş yılı tümü ile tekrarlarlar. İlk iki yılda genel fen dersleri yanında Genel Jeoloji'ye Giriş, Mineraloji, Kristalografi, Topoğrafya ve Jeomorfoloji alınır. İkinci yıl sonunda verilen sınavlarla Adaylık Diploması'na hak kazanılır. Ancak bu diploma sadece jeoloji veya benzer dallarda eğitime devam olanağı sağlar. Lisans eğitiminin ilk yılında Genel Jeoloji, Biyostratigrafi, Petrografi, Paleontoloji, Sedimentoloji, Jeokimya ve Jeomorfoloji alınır. Üçüncü yıl sonunda arazi çalışması ve harita alımı yanında Genel Jeoloji, Biyostratigrafi, Jeomorfoloji, Kristalografi, Mineraloji, Petrografi veya Uygulamalı Jeoloji dallarından biri uzmanlık konusu olarak seçilerek diploma çalışmasına başlanır. Çalışma ile birlikte seçilen dalın zorunlu ve seçme dersleri ve diğer dallardan çalışmaya ilişkin dersler alınır. Diploma tezinin topluluk önünde savunulmasını da içeren son sınav ile "Lisans" diploması alınır.

Doktora çalışması için bu diploma önkoşuldur. Doktora çalışması özgün bir bilimsel araştırmayı kapsar ve ortalama beş yıl sürer. Doktora öğrencileri üniversitelerin bilimsel kadrolarından sayılırlar ve araştırmaları bo-

yunca süreli sözleşmelerle paraca desteklenirler.

Üniversiteler aralarında uzmanlık konusunda görev bölümü yapmışlardır. Örneğin Gent: Toprak bilimleri, Brüksel: Jeokronoloji, Louvain ise Karbonifer biyostratigrafisi konusunda ağırlıklı araştırma yaparlar.

Ziraat ve Maden Mühendislerini jeolojik çalışmaya hazırlamak amacı ile Mons Politeknik Fakültesi ve Gembloux Ziraatbilimleri Fakülteleri donatılmıştır.

Jeologlara Çalışma Olanakları

Belçika'da pek çok jeolog öğrenimine uygun iş bulmakta güçlük çekmektedir. Mezun sayısı çok azsa da açık iş daha da azdır. Örneğin 1978 ağustosunda 37 işsiz jeolog saptanmıştır. Pek çok jeolog orta öğrenim kurumlarında öğretmenlik yapmaktadır. 1960, 1977 arasında Leuven Üniversitesi'ni bitiren 46 jeologdan 22 si üniversite kadrolarında görünmekte iseler de aslında doktora öğrencisidirler ve çalışmalarını tamamladıklarında iş arayacaklardır. 1978-1979 döneminde jeoloji öğrenimi yapanların sayısı 258 dir, bunlardan 118 nin ilk yıl öğrencisi oldukları düşünülürse iş bulma sorunu daha iyi anlaşılır.

Jeolog Çalıştıran Başlıca Kuruluşlar

a) Devlet Jeoloji Servisi: Ekonomi Bakanlığı'na bağlıdır. Jeoloji haritalarının hazırlanıp basılması, doğal kaynakların envanteri ve hidrojeolojiye ilişkin çalışmalarını yürütür.

lişkin sorunları çözmek ile görevlidir. Özel firmalara ve devlet kuruluşlarına danışmanlık yapar. Kuruluş sadece doktora yapmış eleman çalıştırmaktadır. Son yıllarda giderek artan sayıda mühendislik jeolojisi çalışması yapılmaktadır.

b) Müzeler: Brüksel'de bulunan "Krallık Doğa Bilimleri Enstitüsü" ağırlıklı omurgasızlar konusunda uzmanlaşmış dört bölümlü bir paleontoloji birimi ile sistematik mineraloji araştırmaları yürüten petrografi bölümlerini içerir. Tervuren'de "Krallık Orta Afrika Müzesi" Afrika'da yürüttüğü projeler dışında "Belçika Merkez Jeokronoloji Laboratuvarı"nı bünyesinde bulundurur.

Bilimsel Kurumlar

Belçika'da jeologlar iki bilimsel kurumda örgütlenmişlerdir. "Societe Geologique de Belgique-Belçika Jeoloji Kurumu" 1874 de kurulmuş Fransız ekolüne bağlı bir kurumdur. Yaklaşık 570 üyesi vardır. "Belgische Vereniging voor Geologie, Paleontologie en Hidrologie" ise Flaman ekollüdür. 398 üyesi bulunmaktadır. Her iki kuruluş bilimsel yayınların yanında jeoloji gezileri düzenlerler.

Bilimsel Yayınlar

SGB'nin "Annales de la Soc. Geol. Belgique" i, VGPH'nin ise "Bulletin van de Bel. Verein voor Geol. Paleont. en Hidrol." adlı süreklili yayınları en iyi tanınan dergilerdir. Devlet Jeoloji Servisi "Professional Papers"i, Leuven Üniversitesi de "Memories de la Inst. Geol. de l'Univ. de Louvain" i yayınlamaktadır.

* P. Boonen'in Nachrichten DGG 20/1979 daki "Zur Situation der Geologie in Belgien" adlı yazısından C. Gönçüoğlu tarafından sadeleştirilmiştir.